

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/13/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3715211174
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3715211174.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členiek JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Stanislavy Mikláňkovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. K., narodený XX.XX.XXXX, zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa rodičov W. K., narodeného XX.XX.XXXX, nezamestnaného a F. K., narodenej XX.XX.XXXX, invalidnej dôchodkyne, všetci bytom T. XXXX/XXX-X, W. A., o návrhu otca na zníženie rozsahu vyživovacej povinnosti, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 14. decembra 2015, č. k. 6P/87/2015-28, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd zamietol návrh otca, ktorým žiadal znížiť rozsah svojej vyživovacej povinnosti k maloletému z doterajších 80 eur na 25 eur mesačne, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Návrh odôvodňoval tým, že v dôsledku zrušenia prevádzky bol s ním skončený pracovný pomer 04.09.2012, avšak výpoveď pracovného pomeru mu bola doručená až 13.10.2015. Aktuálne je nezamestnaný a bez príjmov. Maloleté dieťa bolo po rozvode ich manželstva rozsudkom tamojšieho súdu sp. zn. 11P/97/2012 zverené do osobnej starostlivosti matky a jemu určený rozsah vyživovacej povinnosti vo výške 80 eur. V čase rozvodu mal príjem 360 - 400 eur mesačne. Matka dieťaťa s návrhom otca nesúhlasila a navrhla návrh zamietnuť. Uviedla, že otec si vyživovaciu povinnosť neplní, na maloletého má priznané náhradné výživné. Okresný súd z vykonaných dôkazov zistil, že výkon práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu bol naposledy určený rozvodovým rozsudkom tamojšieho súdu zo dňa 26.09.2012, č. k. 11P/97/2012-28. Maloletý bol na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi určený rozsah vyživovacej povinnosti vo výške 80 eur mesačne. V tom čase bol maloletý žiakom základnej školy. Príjem otca predstavoval 360 - 400 eur mesačne, príjem matky 400 - 500 eur mesačne. Obaja rodičia mali vyživovaciu povinnosť iba k maloletému. V súčasnosti je otec dieťaťa nezamestnaný, od 01.10.2015 je poberateľom dávok v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eur mesačne. Výpoveď pracovného pomeru mu dala zamestnávateľka F. K. - PEDA (matka dieťaťa) ešte 31.08.2012, čo vyplýva aj z konania o rozvode v roku 2012, otec dieťaťa si však výpoveď prevzal až 13.10.2015. Otec tvrdil, že od augusta 2012 nikde nepracuje. Má príjem z predaja zariadenia dielne. Obaja rodičia dieťaťa žijú v spoločnom byte. Maloletý je v súčasnosti žiakom 1. ročníka strednej školy, s čím súvisia zvýšené náklady na jeho potreby. Matka maloletého má závažné onemocnenie, poberá invalidný dôchodok vo výške 139,90 eur mesačne. Pracuje na dohodu, jej príjem za polovicu mesiaca bol 25 eur (od 16. - 30.10.2015). Rodina býva v jeden a pol izbovom byte, v ktorom s nimi žijú aj dvaja dospelí synovia. Títo na spoločnú domácnosť prispievajú.

Na základe ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine okresný súd dospel k záveru, že návrh otca na zníženie rozsahu jeho vyživovacej povinnosti nie je dôvodný.

Otec maloletého už v čase rozvodového konania nepracoval a nemal žiadny príjem. Pri určení výživného v rozvodovom konaní súd vychádzal z jeho príjmu za predošlé obdobie. Od doby predchádzajúcej úpravy výživného vzrástli náklady na výživu maloletého v súvislosti s prechodom na strednú školu, čo považoval okresný súd za zmenu pomerov na strane maloletého. Matka maloletého, aj za situácie, že je chorá, pracuje, aby zabezpečila prostriedky pre rodinu. Na druhej strane, podľa názoru okresného súdu, sa otec správa nezodpovedne, už dávno mal možnosť prihlásiť sa na úrade práce a požiadať o dávky v hmotnej núdzi a najmä o to, aby mu úrad práce pomohol pri získaní zamestnania.

Otec maloletého podal proti rozsudku okresného súdu včas odvolanie. Žiadal zmeniť rozsudok okresného súdu a znížiť rozsah jeho vyživovacej povinnosti k maloletému z doterajších 80 eur na 28 eur mesačne. Namietal záver okresného súdu, že sa správa nezodpovedne. Žije stále v jednej domácnosti s maloletým, varí mu, dáva mu finančné prostriedky na oblečenie, obutie, na lieky podľa toho, koľko má prostriedkov. Jeho zdravotný stav nie je dobrý, hlavne po psychickej stránke, čo vyústilo do iných zdravotných problémov. Bol prevezený záchranou službou do nemocnice v Považskej Bystrici, na JIS. Momentálne poberá iba sociálnu dávku 61,50 eur, z čoho mu nezostáva ani na výživné, ani na lieky na jeho liečbu.

Matka dieťaťa a kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca písomne nevyjadrili.

Krajský súd preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. O odvolaní otca rozhodol bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého pojednávanie nebolo potrebné nariaďovať.

Ustanovenie § 163 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), umožňuje súdu aj bez návrhu meniť súdne rozhodnutia o výžive maloletých detí, ak sa zmenia pomery.

Hmotnoprávna úprava predpokladov na zmenu skoršej úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti vyplýva z ust. § 78 Zákona o rodine. Zmena skoršieho rozhodnutia súdu predpokladá existenciu výrazných rozdielov v právne významných okolnostiach pri predchádzajúcej úprave výživného a v súčasnosti. Súdna prax za právne významné okolnosti, na základe ktorých je prípustná zmena predchádzajúcej úpravy výživného, sú zmenené náklady na komplexnú výživu dieťaťa, ktoré sa zvyšujú s dynamickým vývojom detí, s ich vzdelávaním, kultúrnymi a sociálnymi potrebami, športom, zdravotným stavom a podobne. Za právne významnú zmenu pomerov na strane povinného rodiča sa považuje objektívna zmena v jeho príjmoch, v majetkových pomeroch, vznik, prípadne zánik ďalšej vyživovacej povinnosti, prípadne iné individuálne okolnosti.

Pri posudzovaní, či došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov platí pre súdne konanie imperatív najlepšieho záujmu dieťaťa (Článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa zo dňa 20. novembra 1989, ktorý bol podpísaný v mene Českej a Slovenskej federatívnej republiky 30. septembra 1990, do ktorej Slovenská republika po svojom vzniku sukcedovala) a ďalej princíp, že nie je prípustné, aby maloleté dieťa bolo vystavené ekonomickej biede. Preto je povinnosťou rodičov primárne zabezpečiť potreby dieťaťa, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery (§ 62 ods. 3 Zákona o rodine). Platí ďalej, že pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že okresný súd v zmysle vyššie uvedenej právnej úpravy správne posudzoval návrh otca na zníženie výživného a správne konštatoval, že tento sa správa vo vzťahu k svojej povinnosti živiť svoje maloleté dieťa nezodpovedne. Je nelogické, aby po dobu troch rokov (ako tvrdí), nebol schopný prevziať listinu o skončení pracovného pomeru a vykonať potrebné kroky, ako to uvádza aj okresný súd, na získanie sociálnych dávok (podporu v nezamestnanosti), prípade v súčinnosti s úradom práce si nájsť vhodné zamestnanie, zvlášť za situácie, keď matka dieťaťa je vážne chorá a je potrebné zabezpečiť finančné prostriedky na výživu maloletého.

Formálne síce otec dieťaťa poberá iba 61,50 eur sociálnu dávku, avšak vzhľadom na vyššie zistené okolnosti v jeho prístupe k plneniu zákonnej povinnosti - živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine), ďalej vzhľadom na objektívnu zmenu pomerov na strane maloletého, v súvislosti s jeho vekom a vzdelávaním, nie je daný zákonný predpoklad na kladné rozhodnutie o návrhu otca na zníženie rozsahu jeho vyživovacej povinnosti k maloletému, preto okresný súd správne jeho návrh zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .